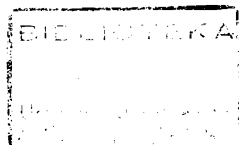

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 16679.

Kl. 8 k 1.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

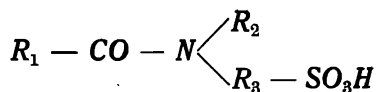
Środki pieniające, zmiękczające i egalizujące.

Zgłoszono 25 czerwca 1931 r.

Udzielono 4 lipca 1932 r.

Pierwszeństwo: 26 czerwca 1930 r. (Niemcy).

Stwierdzono, iż związki posiadające więcej niż 8 atomów węgla w cząsteczce, typu ogólnego

w którym R_1 oznacza dowolną resztę organiczną, R_2 dowolną resztę organiczną lub wodór, a R_3 resztę alifatyczną, cykloalifatyczną albo mieszaną resztą alifatyczno-aromatyczną, która może być podstawiona dowolnie, nadają się doskonale jako środ-

ki pieniające albo zmiękczające lub egalizujące przy uszlachetnianiu materiałów włókienniczych każdego rodzaju.

Wymienione związki są bardzo łatwo rozpuszczalne w wodzie, niewrażliwe na sole metali, zwłaszcza ziem alkalicznych, a odporne na kwasy i alkalia. Można je przeto stosować także w twardej wodzie.

Przy stosowaniu powyższych środków do prania i do foluszu, osiąga się gruntowne oczyszczenie wyrobów tkackich z brudu, tłuszczu i nieutrwalonych cząsteczek barwnika; ponadto uzyskują wyroby traktowane w kąpieli zawierającej wyżej przytoczone

Skwasy sulfonowe nadzwyczaj miękki dotyk, co ma znaczenie zwłaszcza w przemyśle sztucznego jedwabiu. Wymienione kwasy sulfonowe i ich sole nadają się także dzięki ich świetnemu działaniu egalizującemu jako dodatek do wszelkiego rodzaju kąpieli barwiących, do past barwnikowych i tak dalej. Zwłaszcza można je stosować do kwaśnych barwników wełnianych albo do barwników chromowych.

Ponadto nadają się wymienione kwasy sulfonowe i ich sole do wytwarzania silnej piany, używanej przy środkach czyszczących albo do gaszenia ognia przy pomocy piany. Można je stosować z korzyścią do gaszenia pożarów oleju, pyłu węglowego lub innych łatwo zapalnych materiałów.

Przykład I. 2 części taurynianu oleju kokosowego rozpuszcza się w 1000 częściach wody i traktuje następnie w powyższej kąpieli przy 15—20°C jedwab sztuczny (wiskoza). Tak traktowany materiał odwirowuje się i suszy bez płókania. Otrzymany produkt posiada nadzwyczaj miękki i przyjemny dotyk.

Przykład II. 2 części olejko-*N*-metylo-tauryny dodaje się do płynu strącającego przy fabrykacji jedwabiu wiskozowego, zawierającego na 1000 części płynu 100 części siarczanu sodu i 50 części kwasu siarkowego o ciężarze właściwym 1.86 albo inne środki nadające się do strącania. Otrzymuje się jedwab, nadzwyczaj delikatny i miękki.

Przykład III. 100 części sproszkowanej olejko-*N*-etylo-tauryny miesza się z 200 częściami wapna wiedeńskiego i 500 częściami trocin drzewnych. Uzyskuje się środek do czyszczenia, który silnie się pieni. Powyższym proszkiem z dodatkiem wody szcztłkuje się przedmioty metalowe, dzięki zdolności wytwarzania obfitej piany i zdolności wnikanía środka niniejszy czyści metal nawet w najdrobniejszych porach.

Przykład IV. Przygotowuje się kąpiel farbiarską składającą się z 0,25 części błę-

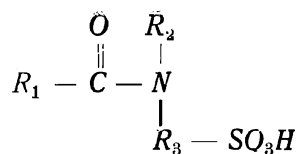
kitu antrachinonowego SR extra (Schultz-Julius, Farbstofftabellen 1923, tom 1, Nr 861), 0,08 części żółcieni prawdziwej na wełnę 3 G (Schultz-Julius, Farbstofftabellen, 1923 tom 2, str. 118), 0,05 części czerwieni foluszowej ABA (Schultz-Julius, Farbstofftabellen 1923, tom 2, str. 117) i 4 części kwasu siarkowego w 10000 wody. Do powyższej kąpieli dodaje się na 1 litr kąpieli 1 g taurynianu oleju kokosowego i barwi 100 części szewiotu wełnianego przez 1 godzinę przy 100°C. Otrzymuje się produkt nadzwyczaj dobrze przefarbowany, o doskonałej równości.

Przykład V. Przy barwieniu wełny w sztukach albo w nitkach dodaje się do kwaśnej kąpieli farbiarskiej 2% na wagę materiału *N*-benzylo-olejlo- γ -amino- β -oksypropanosulfonianu sodu, który otrzymuje się przez działanie chlorkiem kwasu olejowego na γ -benzylimino- β -oksy- α -propanosulfonian sodu w obecności środków wiążących kwasy. Barwi się sposobem znanym; otrzymane wyfarbowania są istotnie równomierniejsze i lepiej przefarbowane niż bez zastosowania wymienionego dodatku.

Przykład VI. 5 części wagowych soli sodowej stearylo-sarkozyny miesza się z 1 częścią wagową olejko-*N*-metylotaurynianu sodu i rozpuszcza się w 1000 częściach wody o 30° twardości niemieckiej. Okazuje się przytem, iż dzięki obecności olejko-*N*-metylotaurynianu sodowego nie następuje wytrącenie soli wapniowych, wobec czego mimo użycia twardej wody przy traktowaniu włókien roślinnych solą sodową stearylosarkozyny zachowuje się działanie zmiękczaące tegoż związku.

Zastrzeżenie patentowe.

Środki pieniące, zmiękczaące i egalizujące do uszlachetniania wszelkiego rodzaju wyrobów tkackich, znamienne tem, że zawierają ponad 8 atomów węgla w cząsteczce, typu ogólnego

przyczem R_1 oznacza dowolną resztę organiczną, R_2 — dowolną resztę organiczną albo wodór, a R_3 resztę alifatyczną, cyklo-

alifatyczną albo mieszaną resztę alifatyczną aromatyczną, która może być dowolnie podstawiona.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.
Zastępca: Dr. inż. M. Kryzan,
rzecznik patentowy.